

**ВИПУСКНА
КВАЛІФІКАЦІЙНА
РОБОТА
ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
зі спеціальності
“Фінанси, банківська справа
та страхування”**

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

Підлягає поверненню на кафедру

**ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА
РОБОТА
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**зі спеціальності
“Фінанси, банківська справа та страхування”**

Методичні рекомендації

Чернівці

**Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

2022

УДК 378.016:336](072)
В 519

*Друкується за ухвалою вченої ради економічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол № 3 від 25.10.2022 р.)*

Укладачі:

Бак Н.А., Нікіфоров П.О., Марусяк Н.Л., Третьякова О.В.

В 519 **Випускна** кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування” : метод. рекомендації. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 48 с.

Видання містить методичні вказівки до виконання випускних кваліфікаційних робіт для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю “Фінанси, банківська справа та страхування”. Подано загальні рекомендації методичного характеру, зразки заяви, клопотання, індивідуального завдання на виконання роботи, оформлення титульної сторінки, анотацій, списку використаних джерел, а також орієнтовну тематику випускних кваліфікаційних робіт и.

Для студентів усіх форм навчання.

УДК 378.016:336](072)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2022

З М І С Т

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	5
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	8
2.1. Вибір теми	8
2.2. Опрацювання літератури, складання плану роботи, отримання індивідуального завдання	10
2.3. Виконання завдань наукового дослідження	17
2.4. Узагальнення результатів дослідження й оформлення роботи	20
2.4.1. Загальні вимоги	20
2.4.2. Вимоги до нумерування	21
2.4.3. Правила подання ілюстративного матеріалу	23
2.4.4. Правила подання формул	26
2.4.5. Правила цитування та посилання на використані джерела ...	27
2.4.6. Оформлення списку використаних джерел (бібліографії)	27
2.4.7. Правила оформлення додатків	28
2.5. Рецензування випускної кваліфікаційної роботи	28
2.6. Перевірка випускної кваліфікаційної роботи на оригінальність (академічний плагіат)	30
2.7. Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи	32
2.8. Підготовка виступу (презентації) для представлення результатів проведеного наукового дослідження	33
2.9. Захист роботи	34
Додаток А. Рекомендована тематика випускних кваліфікаційних робіт	36
Додаток Б. Зразок заяви щодо теми випускної кваліфікаційної роботи	41
Додаток В. Зразок замовлення (клопотання) на виконання випускної кваліфікаційної роботи	42
Додаток Г. Зразок індивідуального завдання на випускну кваліфікаційну роботу	43
Додаток Д. Зразок титульної сторінки	44
Додаток Е. Зразок анотацій	45
Додаток Ж. Зразок оформлення списку використаних джерел	46

ВСТУП

Функціонування європейської моделі вищої освіти, розвиток якої - це орієнтир подальшого вдосконалення системи вищої освіти в Україні, базується на її першому (бакалаврському) рівні. Обов'язкова умова його здобуття - повне виконання студентами навчального плану, завершальний етап якого – це проведення наукового дослідження, виконання та захист випускної кваліфікаційної роботи.

Випускна кваліфікаційна робота – це самостійна науково-дослідницька робота, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки у рамках обов'язкової та варіативної складових освітньо-професійної програми “Фінанси, банківська справа та страхування” підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”. Вона є формою підсумкового контролю набутих студентом у процесі навчання інтегрованої, загальних і спеціальних компетентностей, які необхідні для виконання майбутніх професійних обов'язків.

Бакалавру фінансів, банківської справи та страхування треба бути підготовленим до активної, творчої, професійної діяльності в умовах ринкової економіки, володіти сучасними знаннями, зокрема й методами розв'язання комплексних практичних проблем фінансово-економічного характеру. Такий фахівець повинен мати фундаментальну підготовку, необхідну для саморозвитку та самостійного поглиблення професійних знань. Відповідність указаним вимогам студенту необхідно довести при написанні та захисті випускної кваліфікаційної роботи.

Мета виконання випускної кваліфікаційної роботи – це систематизація, закріплення та поглиблення набутих теоретичних знань, розвиток і поліпшення у студентів навичок самостійного аналізу, узагальнення статистичних даних, обґрунтування рекомендацій з удосконалення фінансових відносин, посилення їх позитивного впливу на соціально-економічні процеси в державі.

До основних завдань проведення випускного кваліфікаційного дослідження належать:

- систематизація та поглиблення теоретичних знань у контексті вирішення певних практичних завдань;

- формулювання конкретної прикладної проблеми, яка не знайшла достатнього висвітлення в науковій літературі та не розв'язана на практиці;

- самостійне обґрунтування способів і засобів вирішення зазначеної проблеми;

- оволодіння сучасними методами наукового дослідження, нагромадження та статистичної обробки одержаної інформації, в тому числі за допомогою програмно-технічних засобів;

- формування вміння обґрунтовувати власний погляд з актуальних економічних проблем, формулювати рекомендації, пропозиції та висновки за результатами проведеного дослідження.

Випускна кваліфікаційна робота повинна розкрити ступінь підготовки студента до виконання широкого кола фінансових і економічних завдань суб'єктів господарювання різноманітного профілю незалежно від форм власності, а також органів державної влади й місцевого самоврядування.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Здобувачі освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» повинні самостійно написати випускну кваліфікаційну роботу за затвердженою темою. У процесі бакалаврського дослідження потрібно дотримуватися таких **вимог**:

1) посилаючись на першоджерела, довести теоретичні положення, на яких базуються висновки автора;

2) на основі зібраної та проаналізованої протягом виробничої практики фінансової, податкової, бухгалтерської, статистичної звітності використовувати в роботі реальну (достовірну) інформацію;

3) обґрунтувати пропозиції прикладного характеру за темою й об'єктом дослідження, які Екзаменаційна комісія (*далі* – ЕК) могла б рекомендувати до впровадження, а результати роботи - включити до наукового звіту кафедри.

Випускне кваліфікаційне дослідження – це одна із стадій науково-дослідної діяльності студента та майбутнього фахівця з фінансів, банківської справи та страхування. Виконання ж випускної кваліфікаційної роботи є послідовним процесом і здійснюється за такими *етапами*:

1. Вибір студентом теми дослідження та наукового керівника; затвердження теми роботи рішенням ученої ради економічного факультету.

Рекомендована тематика випускних кваліфікаційних робіт - у додатку А.

2. Робота над літературними джерелами, складання плану дослідження та його узгодження з науковим керівником; отримання індивідуального завдання на виконання випускної кваліфікаційної роботи, яке затверджене науковим керівником і завідувачем кафедри.

Приклад індивідуального завдання на випускну кваліфікаційну роботу наведено в додатку Г.

3. Виконання завдань наукового дослідження згідно з його робочим планом.

4. Узагальнення результатів дослідження та оформлення роботи.

5. Подання готової роботи науковому керівнику для отримання його відгуку.

6. Рецензування (внутрішнє та зовнішнє) роботи.

7. Попередній захист роботи на кафедрі; в разі необхідності, усунення виявлених в роботі недоліків.

8. Отримання допуску до захисту випускної кваліфікаційної роботи.

9. Підготовка виступу (презентації) для представлення результатів проведеного наукового дослідження.

10. Захист випускної кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

Рішенням засідання кафедри кожному студенту призначається науковий керівник з числа викладачів кафедри, а в разі необхідності – з числа висококваліфікованих спеціалістів підприємств, установ, організацій відповідного профілю.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи зобов'язаний:

- підготувати та надати студенту індивідуальне завдання на випускну кваліфікаційну роботу, де визначити коло питань, які слід розкрити в роботі, та завдань, котрі потрібно виконати в ході її написання;

- рекомендувати студенту методологічні та інформаційні джерела за темою дослідження;

- затвердити індивідуальний графік виконання випускної кваліфікаційної роботи; контролювати своєчасність і якість виконання завдань; у випадку невиконання студентом цього графіка (з поважних чи ні причин) вчасно повідомляти на засіданні кафедри;

- безпосередньо та систематично консультувати студента;
- здійснювати проміжне рецензування окремих розділів, а також підготувати й надати відгук на завершену випускню кваліфікаційну роботу з обов'язковою характеристикою обґрунтованості зроблених студентом висновків і розроблених пропозицій за темою дослідження, зазначенням рівня його фундаментальної, загально-економічної та професійної підготовки, творчого потенціалу, ступеня самостійності у виконанні поставлених завдань, а також дотримання студентом графіка проведення наукового дослідження;
- оцінити завершену випускню кваліфікаційну роботу;
- нести відповідальність за об'єктивність і самостійність підготовки роботи;
- бути присутнім на захисті випускних кваліфікаційних робіт студентів, науковим керівником яких він є.

Студент зобов'язаний:

- скласти і узгодити з науковим керівником план випускної кваліфікаційної роботи та подати у тижневий термін після затвердження теми роботи на засіданні кафедри;
- отримати від наукового керівника індивідуальне завдання на виконання випускної кваліфікаційної роботи в двотижневий термін після затвердження теми роботи на засіданні кафедри;
- в разі необхідності, уточнити коло питань, які потрібно дослідити;
- систематично працювати з різноманітними джерелами інформації, насамперед науковою літературою;
- збирати та аналізувати дані різноманітної (фінансової, бухгалтерської, статистичної) звітності, щоб обґрунтувати власні висновки та наукові рекомендації;
- розробляти тему випускної кваліфікаційної роботи з урахуванням перспектив розвитку національної економіки, використовуючи сучасні досягнення науки й техніки, реалізуючи свої творчі задуми;
- повідомляти наукового керівника про хід дослідження та одержувати від нього актуальні консультації;
- своєчасно подавати науковому керівнику на перевірку завершені частини роботи (розділи, питання), виправляти й доповнювати їх відповідно до отриманих від наукового керівника зауважень і порад.

У ході написання випускної кваліфікаційної роботи студенту потрібно узгоджувати власні дії з науковим керівником.

Увага!

При проведенні бакалаврського дослідження студент несе повну відповідальність за:

- 1) достовірність використаної інформації;
- 2) відповідність посилань, зроблених у роботі, використаним джерелам;
- 3) самостійність виконання всієї випускної кваліфікаційної роботи.

На наукового керівника покладено обов'язок перевірити та підтвердити обґрунтованість висновків і внесених студентом пропозицій.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Вибір теми

Цей етап наукового дослідження здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є його основою. Крім того, від обраної теми, як правило, залежать подальші наукові інтереси та напрями професійної самореалізації майбутнього фахівця. Тому до вибору теми випускної кваліфікаційної роботи студентові потрібно підходити виважено, раціонально, з урахуванням власних наукових пріоритетів, а також усіх можливостей при зборі практичного матеріалу, наступним формуванням інформаційної бази роботи та потенціалу використання результатів наукового дослідження в майбутній професійній діяльності.

Студент має право обрати тему з тематики, затвердженої на засіданні кафедри фінансів і кредиту (див. додаток А). Тематику випускних кваліфікаційних робіт кафедра уточнює та корегує на початку кожного навчального року, щоб урахувати актуальні зміни у фінансовій науці та практиці господарювання.

Студент, який активно займається науковими пошуками, може запропонувати власну тему дослідження з обов'язковим обґрунтуванням доцільності й актуальності її розробки.

Порада студенту

Не переривайте діалектику наукових досліджень у минулому, а спрямуйте свої зусилля на поглиблення й узагальнення знань у сфері власних наукових інтересів.

Бажано, щоб випускна кваліфікаційна робота була виконана на замовлення органу державної влади або місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації різних форм власності за місцем проходження виробничої практики (приклад оформлення замовлення (клопотання) наведено в **додатку В**) з укладанням відповідного **договору** (*консультування з приводу укладання договору та оформлення відповідних документів здійснює кафедра фінансів і кредиту*).

Назва теми роботи повинна бути лаконічною та чіткою.

Увага!

При виборі теми випускної кваліфікаційної роботи потрібно зважати на:

- актуальність теми, її відповідність реальним завданням і перспективам розвитку національної економіки;
- відповідність обраного напрямку бакалаврського дослідження науково-дослідній проблематиці, над якою працюють викладачі кафедри фінансів і кредиту;
- наявність замовлень і запитів підприємств, установ і організацій на вибрану тему наукового дослідження;
- можливість узгодження теми роботи з керівником виробничої практики від підприємства (організації, установи), на матеріалах якого вона буде виконана;
- наявність доступу до необхідної статистичної та фінансово-економічної інформації про вибраний об'єкт і предмет дослідження;
- наявність власних напрацювань за темою роботи.

На завершення цього етапу наукового дослідження студент повинен подати на ім'я завідувача кафедри фінансів і кредиту письмову заяву, в якій необхідно вказати тему випускної кваліфікаційної роботи, а також висловити побажання щодо

призначення наукового керівника (приклад заяви наведено в додатку Б).

Затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи та призначення наукового керівника відбуваються на засіданні кафедри фінансів і кредиту та оформлюються наказом по університету. Уточнення чи зміна теми випускної кваліфікаційної роботи допускається лише у виняткових випадках з дозволу наукового керівника та відповідного рішення випускової кафедри.

2.2. Опрацювання літератури, складання плану роботи, отримання індивідуального завдання

Успішність проведення наукового дослідження значною мірою залежить від того, наскільки продуманою та цілеспрямованою є підготовча робота. Тому студент, обравши тему, повинен чітко розуміти її мету, послідовність виконання роботи, вміло підібрати відповідні літературні джерела, в тому числі монографічні, навчальні, законодавчо-нормативні, а також Інтернет-ресурси.

Порада студенту

Зверніться за допомогою до викладачів кафедри, працівників наукової бібліотеки ЧНУ імені Юрі Федьковича, які кваліфіковано порадять як працювати з інформаційною базою за темою Вашого дослідження.

Після вивчення літературних джерел необхідно перейти до складання плану випускної кваліфікаційної роботи.

Увага!

Вимоги до плану випускної кваліфікаційної роботи:

- повне розкриття суті теми бакалаврського дослідження, напрямку досягнення обраної його мети;
- відображення в питаннях плану способів постановки та виконання кожного завдання дослідження;
- чіткість і логічна послідовність розкриття питань плану.

Студенту доцільно самостійно підготувати кілька (не менше двох) варіантів плану випускної кваліфікаційної роботи. Обговорення запропонованих варіантів з науковим керівником дозволить відібрати

(або на їх основі скласти) найбільш прийнятний план бакалаврського дослідження.

Під час виконання завдань дослідження план може бути уточнений і відкоригований.

Структура випускної кваліфікаційної роботи розкривається через такі її складові: вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.

Вимоги до вступу випускної кваліфікаційної роботи:

- об'єм – 2-3 сторінки;
- послідовність розкриття інформації:

1. *Актуальність теми дослідження* та її місце в сучасній науковій проблематиці з фінансової та загальноекономічної тематики, а саме:

- оцінка сучасного стану проблеми;
- наукові погляди вітчизняних і зарубіжних фахівців на розв'язання поставлених задач;
- доцільність проведення наукових досліджень з визначеної проблематики.

2. *Мета роботи, а також завдання, конкретизація та виконання яких підпорядковані досягненню мети:*

- мета випускної кваліфікаційної роботи передбачає “обґрунтування заходів по вирішенню проблем...”, “вдосконалення...”, “поліпшення...”, “поглиблення...”, тому неправильно формулювати мету як “дослідження...”, адже такі слова відображають спосіб досягнення мети роботи, а не її саму;
- назви питань у плані повинні відобразити ті завдання, які потрібно виконати під час бакалаврського дослідження.

3. *Об'єкт і предмет* дослідження:

- об'єкт випускної кваліфікаційної роботи повинен відповідати темі дослідження;
- співвідношення між об'єктом і предметом роботи таке ж, як між цілим і частковим: предмет міститься в межах об'єкта та визначає тему бакалаврського дослідження (наприклад, за об'єкт випускної кваліфікаційної роботи може бути обрана система фінансових відносин суб'єкта господарювання, у межах якої розглядається конкретний предмет – механізм формування та використання прибутку державного підприємства).

4. *Методологічна база* дослідження:

- створюється з урахуванням положень світової та вітчизняної економічної науки, результатах досліджень провідних науковців і практиків у сфері фінансів і кредиту, які вплинули на позиції автора випускної кваліфікаційної роботи, а також чинній законодавчо-нормативній базі;
- включає *методи дослідження*, до переліку яких входять:
  - а) загальнонаукові методи (зокрема, історичний і логічний методи, індукція та дедукція, розвиток від абстрактного до конкретного, порівняння, аналогія, аналіз, синтез тощо);
  - б) специфічні методи економічного дослідження (зокрема, економіко-математичні та статистичні методи).

5. *Інформаційна база* дослідження: джерела аналітичних даних і матеріали, які використані в процесі виконання поставлених у роботі завдань (наприклад, офіційна статистична звітність; статутні документи, фінансова звітність суб'єктів господарювання; дані соціологічних опитувань тощо).

6. Відомості про *обсяг і структуру* випускної кваліфікаційної роботи.

Вимоги до основної частини випускної кваліфікаційної роботи:

Основна частина роботи (35-40 сторінок) включає три розділи, у кожному з яких – два або три питання.

Увага!

- матеріал випускної кваліфікаційної роботи потрібно рівномірно розподілити по розділах, а всередині розділів – по питаннях; рекомендований обсяг розділів – 10-15 сторінок, питань – 5-8 сторінок;
- розділ не може включати тільки одне питання;
- назви питань не повинні повторювати назви розділів, а назви розділів - назву теми роботи;
- кількість ілюстрацій у роботі повинна бути оптимальною; рисунки і таблиці, які займають не менше як одну сторінку, потрібно винести в додатки;
- останній абзац у кожному розділі роботи – це концентрований підсумок дослідницького матеріалу, наведеного в питаннях розділу;
- при довільному викладі в роботі запозиченого матеріалу або використанні цитат обов'язково потрібно вказати джерело такої інформації.

Перший розділ:

- має теоретичний характер (потрібно розкрити основні теоретичні положення досліджуваної проблеми, дослідити їх суть);
- відображає вміння студента самостійно працювати з науковими літературними джерелами за темою дослідження із наступним формулюванням висновків (треба проаналізувати наукову полеміку фахівців та обґрунтувати власний погляд з проблематики випускної кваліфікаційної роботи);
- містить характеристику принципів, методів і прийомів аналізу предмета бакалаврського дослідження.

Порада студенту

При написанні першого розділу випускної кваліфікаційної роботи:

- «подавайте напрацьований матеріал за принципом поступового звуження діапазону досліджуваних питань так, щоб логічно виділити і постійно тримати в центрі уваги проблему, що є предметом аналізу у Вашій роботі;
- наведіть і охарактеризуйте моделі, формули, які Ви будете використовувати в наступних розділах роботи».

Другий розділ:

- має аналітичний характер (використовуючи інформаційну базу випускної кваліфікаційної роботи та застосовуючи обрані методи дослідження, потрібно провести розрахунки, проаналізувати та оцінити фактичний стан предмету дослідження, виявити та охарактеризувати особливості й тенденції його розвитку);
- відображає компетентність студента самостійно аналізувати фактологічний і цифровий матеріал, узагальнювати та оцінювати його, а також формулювати висновки й обґрунтовувати пропозиції;
- містить рисунки й таблиці, які компактно, структуровано та в зручному для сприйняття вигляді відображають досліджувані процеси.

Увага!

При написанні другого розділу випускної кваліфікаційної роботи:

- використовуйте фактологічний і цифровий (інформаційний) матеріал за період три роки, або й більше;
- уникайте переписування тексту інформаційних джерел (наприклад, статутних документів, аналітичних записок, звітів тощо);
- виявіть вплив окремих факторів і оцініть ступінь їх впливу на досягнутий рівень розвитку об'єкта дослідження.

Порада студенту

При написанні другого розділу випускної кваліфікаційної роботи проаналізуйте вихідну цифрову інформацію за складом, структурою, в динаміці; застосуйте методику факторного аналізу; оцініть у цілому та в розрізі окремих показників результати фінансової діяльності суб'єкта, стан якого Ви вивчаєте.

Третій розділ:

- має прикладний (рекомендаційний) характер (необхідно вказати на резерви поліпшення фінансового стану суб'єкта, обґрунтувати напрямки розв'язання проблем, виявлених у ході бакалаврського дослідження);

- містить обґрунтовані пропозиції щодо альтернативних способів ухвалення рішень, а також оцінку прогнозованих результатів їх реалізації;

- включає математичні фінансові розрахунки ефекту, якого можна очікувати від реалізації пропозицій автора випускної кваліфікаційної роботи.

Увага!

При написанні третього розділу випускної кваліфікаційної роботи:

- потрібно самостійно обґрунтувати кожну пропозицію, а не використати запозичені рекомендації;
- пропозиції потрібно конкретизувати за темою дослідження та чітко сформулювати;
- рекомендації повинні мати практичний характер;
- уникайте в роботі опису зарубіжного досвіду; наводити відповідні приклади варто, якщо існує можливість використати їх у вітчизняних реаліях функціонування та розвитку фінансової системи.

Порада студенту

При написанні третього розділу випускної кваліфікаційної роботи, на основі висновків перших двох розділів запропонуйте реальні заходи щодо поліпшення умов виконання фінансових завдань конкретного економічного суб'єкта.

Вимоги до висновків випускної кваліфікаційної роботи:

У *висновках* (2-3 сторінки) потрібно чітко й лаконічно сформулювати основні результати дослідження, а також навести конкретні рекомендації автора щодо об'єкта випускної кваліфікаційної роботи, визначаючи їх вагомість для поліпшення практики регулювання відповідних фінансових відносин.

Увага!

У висновках потрібно концентровано відобразити результати бакалаврського дослідження за всіма завданнями випускної кваліфікаційної роботи.

Вимоги до списку використаних у випускній кваліфікаційній роботі джерел:

- включає тільки ті джерела, які студент використав під час виконання бакалаврського дослідження; на такі джерела в роботі потрібно зробити посилання;

- містить не менше 45-50 найменувань.

Вимоги до додатків випускної кваліфікаційної роботи:

- повинні збагачувати (доповнювати або ілюструвати) зміст випускної кваліфікаційної роботи;

- містять завірені печатками підприємств (установ, організацій) документи (фінансову та іншу звітність), які студент використав як джерело цифрової інформації;

- містять ілюстрації (таблиці, рисунки), додаткові та допоміжні матеріали – графіки, схеми, в тому числі блок-схеми проведення розрахунків за допомогою комп'ютерної техніки та їх результати; винесення в додатки таких матеріалів сприяє тому, щоб основна частина роботи не була перевантажена;

- посилання на додатки обов'язково потрібно наводити в основній частині роботи.

Увага!

Наявність додатків обов'язкова.

Порада студенту

До загального обсягу випускної кваліфікаційної роботи не зараховують сторінки, на яких розміщені додатки. Тому доцільно включити в додатки той матеріал, який допоможе Вам повно та всебічно розкрити й охарактеризувати предмет бакалаврського дослідження, а також обґрунтувати Ваші пропозиції та висновки.

Після складання плану роботи науковий керівник готує та дає студентові індивідуальне завдання з проведення випускного кваліфікаційного дослідження, встановивши конкретні терміни виконання окремих складових частин роботи (див. додаток Г). Один примірник завдання здається на кафедру фінансів і кредиту, інший зберігається у студента.

2.3. Виконання завдань наукового дослідження

З метою своєчасного й повного виконання поставлених завдань студенту необхідно дотримуватися вказаних в індивідуальному завданні термінів написання окремих складових частин випускної кваліфікаційної роботи.

Наукове дослідження доцільно розпочати з вивчення літературних джерел монографічного, навчального та публіцистичного характеру, матеріал з яких ляже в основу написання першого розділу роботи. Для цього можна скористатися каталогами бібліотек, у тому числі розміщеними на Інтернет-ресурсах.

Глибоке вивчення чинної законодавчо-нормативної бази, літературних та Інтернет-джерел, що містять погляди вітчизняних і зарубіжних фахівців, а також результати їхніх наукових досліджень за темою випускної кваліфікаційної роботи студента (монографій, публікацій у фахових журналах, наукових збірниках, матеріалах наукових і науково-практичних конференцій, періодичній пресі тощо) дозволить студенту грамотно провести наукову полеміку. При цьому особливу увагу потрібно звернути на дискусійні, неоднозначні твердження науковців, пропозиції практиків. Підсумком першого розділу випускної кваліфікаційної роботи студента - теоретичної частини його дослідження повинно стати визначення та обґрунтування власного погляду щодо розглянутих питань. Його наявність суттєво підвищує цінність проведеного студентом дослідження, тому є обов'язковою.

Іншим важливим етапом є збір статистичного (фактологічного й цифрового) матеріалу, який відображає суть, динаміку досліджуваних об'єктів та явищ. Студент повинен зібрати та опрацювати основну його частину в період проходження виробничої практики. Процес збору цифрового матеріалу складний і потребує певного досвіду. Тому перед проходженням практики треба отримати від наукового керівника консультацію з таких питань:

- конкретні напрямки дослідження;
- потенційні джерела інформації, методи їх опрацювання, а також способи збору та обробки інформації;
- можливі ілюстрації для окремих розділів роботи.

Джерела фактичного та числового матеріалу містять: статистичні збірники, огляди та публікації в пресі, дані оперативної, статистичної, бухгалтерської та податкової звітності, матеріали ревізій, перевірок,

обстежень, економічного аналізу, виробничих нарад, інформація з Інтернету тощо. Збір практичного матеріалу щодо досліджуваних фінансових явищ, без обробки якого неможливе написання другого й третього розділів випускної кваліфікаційної роботи, - досить трудомісткий процес. Щоб його результати були об'єктивними, необхідно врахувати основні вимоги, які висуваються до інформації: повнота, періодичність, порівнянність, достовірність.

Повнота означає, що потрібно повністю охопити явище або елементи досліджуваного процесу, розглянути всі сторони проблеми, зібрати дані за максимально можливий безперервний термін (мінімум, за три останні роки). Основною формою збору інформації для випускної кваліфікаційної роботи є вибіркоче спостереження. За такого спостереження необхідно виконувати вимоги типовості фактів. Типові факти виступають особливою формою повноти даних.

Періодичності можна досягнути, опрацьовуючи дані за однакові проміжки часу - рік, квартал чи місяць різних років тощо.

Порівнянність реалізується тоді, коли зібрані студентом дані та факти взаємопов'язані між собою, або ж мають спільну основу. Порівнювання даних і фактів дасть змогу їх підсумувати, узагальнити, зробити висновки, обґрунтувати реальні пропозиції. Цю вимогу потрібно особливо брати до уваги, коли студент вибирає об'єкт для збору практичного матеріалу та інформації.

Необхідність отримання в результаті дослідження обґрунтованих і правильних висновків пов'язана з вірогідністю. Вірогідною вважається інформація, яка відображає дійсні, правдиві параметри фінансових явищ. Різниця між величиною, отриманою в результаті вимірювання, та дійсними величинами явищ називається помилкою. Вимірювання можуть бути неточними через помилки реєстрації, обчислення та несутільні спостереження, помилки в арифметичних розрахунках при обробці зібраної інформації. Наявність таких помилок у випускній кваліфікаційній роботі студента не допускається. Щоб результати бакалаврського дослідження були вірогідними, не варто вибирати для випускної кваліфікаційної роботи об'єкти, які функціонують у критичних (найкращих або найгірших) умовах.

Після закінчення збору статистичного матеріалу студенту необхідно його згрупувати та проаналізувати. Для цього отриману інформацію слід опрацьовувати за допомогою економіко-математичних методів дослідження, технологій комп'ютерної обробки даних, а

також представити у вигляді аналітичних таблиць, рисунків (графіків, діаграм, схем) з обов'язковою характеристикою результатів такого дослідження.

Опрацювання різноманітних джерел числової та фактологічної інформації, глибокий аналіз та оцінка отриманих даних – це основа для формулювання студентом висновків і обґрунтування рекомендацій за темою його наукового дослідження.

Увага!

До найбільш **типових недоліків** випускної кваліфікаційної роботи належать:

- механічне переписування основних положень законодавчо-нормативних актів, відсутність самостійного вивчення фактів і даних, які стосуються об'єкта дослідження;
- запозичення негативних прикладів реалізації фінансової політики суб'єктами різних рівнів тільки з літературних або Інтернет-джерел без їх самостійного розкриття завдяки вивченню, аналізу та оцінці діяльності конкретних підприємств, установ, організацій;
- недотримання стандартів і принципів академічної доброчесності;
- брак узагальнень і наочної ілюстрації (таблиці рисунки) описаних процесів і явищ;
- поверховий аналіз цифрових матеріалів, відсутність практичних навичок застосування економіко-математичних методів, засобів програмного забезпечення; слабкий зв'язок аналітичних даних з внесеними рекомендаціями;
- надання рекомендацій і пропозицій не за об'єктом бакалаврського дослідження.

Порада студенту

Ви зможете уникнути вказаних недоліків, якщо:

- проілюструєте всі викладені положення законодавчо-нормативних актів реальними прикладами (за результатами дослідження під час виробничої практики);
- виявите динаміку, тенденції та перспективи загальних показників діяльності економічних суб'єктів (підприємств, установ, організацій) за певний період.

У терміни, передбачені індивідуальним завданням, у міру підготовки окремих питань і розділів випускної кваліфікаційної роботи студент передає їх на перевірку своєму науковому керівнику.

2.4. Узагальнення результатів дослідження й оформлення роботи

2.4.1. Загальні вимоги

Результати проведеного дослідження слід викласти в роботі з дотриманням таких вимог: змістовність і конкретність; системність і послідовність; виділення в тексті окремих абзаців; завершеність викладу кожної думки; уникнення тавтології (повторення слів); належне (стандартне) оформлення роботи.

Текст випускної кваліфікаційної роботи повинен бути набраний за допомогою комп'ютерної техніки (14 кегль, шрифт Times New Roman, міжрядковий інтервал – 1,5) без пропусків і скорочень слів. Загальна кількість рядків на сторінці - в межах 28-30.

Папір для написання роботи використовують лише білого кольору, стандартного формату А4 (210 x 297 мм). Текст пишуть тільки на одній сторінці аркуша та розміщують так, щоб залишилися поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – по 20 мм.

Текст роботи чи окремі його фрагменти не виділяють курсивом або жирним шрифтом. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою.

Випускна кваліфікаційна робота подається на кафедру фінансів і кредиту в твердій палітурці (переплетеною). Можна використовувати спеціальні папки “дипломна робота”, в яких комплект аркушів має отвори для самостійного зшивання.

Випускна кваліфікаційна робота має такі складові:

1. Титульна сторінка (сторінка з номером 1, але вона не нумерується) - входить до загального обсягу бакалаврської роботи (зразок оформлення титульної сторінки - **додаток Д**).

2. Анотації (сторінка, наступна після титульної сторінки; не нумерується) – не входить до загального обсягу роботи (зразок оформлення анотацій наведено в **додатку Е**).

3. Зміст (сторінка з номером 2, але вона не нумерується) – містить послідовний перелік усіх частин випускної кваліфікаційної роботи; навпроти найменування кожної частини (вступ, розділ, питання тощо) з вирівнюванням по правому полю вказується номер сторінки, з якої вона починається.

4. Вступ (починається з третьої сторінки).

5. Основна частина – три розділи з питаннями.

6. Висновки.

7. Список використаних джерел.

8. Додатки.

Кожну структурну частину випускної кваліфікаційної роботи починають з нового аркуша. Питання в межах розділу слід розміщувати одне за одним, а також розмежовувати їх подвійним міжрядковим інтервалом (2 x 1,5).

Назви структурних частин роботи (зміст, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел) виконують прописними (великими) буквами по центру сторінки, без крапки в кінці речення; назви питань у кожному розділі – з відповідною нумерацією питань, з великої літери, малими буквами, з абзацу. Назву питання відокремлюють від назви розділу та від наступного тексту подвійним міжрядковим інтервалом (2 x 1,5).

Наприклад,

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

1.1. Зміст і джерела фінансового забезпечення закладів дошкільної освіти в Україні

Усі країни світу спрямовують частину фінансових ресурсів на задоволення життєво важливих потреб населення. ....

2.4.2. Вимоги до нумерування:

а) сторінок роботи:

всі сторінки роботи нумерують арабськими цифрами, без знака № і без крапки в кінці. Цифри проставляють на аркуші зверху справа. Титульний аркуш - це перша сторінка, номер на ньому не проставляють. Пронумеровані сторінки списку використаних джерел і додатків не враховують до основного обсягу випускної кваліфікаційної роботи;

б) ілюстрацій:

мають окрему нумерацію для таблиць, графічного матеріалу та формул у межах кожного розділу. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і - через крапку – її порядкового номера.

Наприклад, запис “Рис. 2.1.” означає перший рисунок другого розділу.

Кожна ілюстрація (таблиця, рисунок) повинна містити посилання на джерело, на основі даних якого вона створена. Також посилання в тексті повинні бути на всі таблиці та рисунки випускної кваліфікаційної роботи. Слова “таблиця”, “рисунок” при першій згадці в тексті пишуть повністю, а другий і всі наступні рази – скорочено. Наприклад, “...наведено в табл. 2.1.”, “відображено на рис. 3.2.”.

Нумерація для таблиць і рисунків, які винесені в додатки, - окрема. Вона визначається послідовністю, в якій з’являються посилання на такі ілюстрації в основному тексті роботи.

в) приміток:

примітки до тексту та ілюстрацій містять довідкові й пояснювальні дані. Одну примітку нумерувати не потрібно. Після слова “Примітка” ставлять крапку:

Примітка. Текст примітки.

Якщо приміток дві та більше, їх нумерують послідовно, а після слова “Примітки” ставлять двокрапку з наступним нумеруванням приміток, наприклад:

Примітки: 1. Текст примітки.
2. Текст примітки.

г) формул:

нумерування формул також потребує знання деяких особливостей їх оформлення:

1) нумерують тільки ті формули, на які студент посилатиметься в наступному тексті;

2) порядковий номер формули позначають біля правого поля сторінки арабськими цифрами в круглих дужках; крапки від формули до її номера проставляти не потрібно, наприклад:

$$P_{\text{ПП}} = P_{\text{ЗПНР}} + P_{\text{ТП}} - P_{\text{ЗПКР}}, \quad (1.1.)$$

де $P_{\text{ПП}}$ – прибуток від продажу продукції в періоді;

$P_{\text{ЗПНР}}$ – прибуток у залишках продукції, що не продана на початок періоду;

$P_{\text{ТП}}$ – прибуток по товарній продукції, яка передбачена до випуску в періоді;

$P_{\text{ЗПКР}}$ – прибуток у залишках продукції, що не буде продана в періоді.

2.4.3. Правила подання ілюстративного матеріалу

Наявність ілюстрацій у випускній кваліфікаційній роботі дає змогу викласти опрацьований матеріал більш доказово, а також полегшує його сприйняття.

Ілюстрації, які, на думку студента, є обов'язковою частиною роботи, розташовують прямо по тексту. Їх розміщують у тексті одразу після посилання на таблицю (рисунок), або на наступній сторінці. Також ілюстрації можна винести в додатки (див. «вимоги до додатків випускної кваліфікаційної роботи» на с. 16).

Назва кожної ілюстрації повинна містити повну інформацію про наведені в ній показники, зокрема заголовки повинні відповідати змісту наведеного матеріалу та вказувати на об'єкт і період (місяць, квартал, рік), до якого відносяться. При потребі таблиці та рисунки доповнюють пояснювальними даними.

У випускній кваліфікаційній роботі не допускається використання відсканованих ілюстрацій, а також кольорових таблиць і рисунків.

а) таблиці:

використовують, щоб наочно представити великий обсяг цифрового матеріалу, або для порівняння певних показників. Узагальнення про нове (виведене) знання роблять після таблиць. Його вводять до тексту фразами: “Аналіз даних, наведених у таблиці, дає змогу зробити висновок про те, що...” тощо. Використання таблиць сприяє виявленню та формулюванню закономірностей.

Звичайно таблиця складається з таких елементів: порядкового номера й тематичного заголовка, боковика, заголовків вертикальних граф (голівки), горизонтальних рядків і вертикальних граф (основної частини, тобто прографки).

Напис «Таблиця» із указівкою її номера розміщують з вирівнюванням справа у верхньому куті над відповідним заголовком таблиці. Назву таблиці розташовують симетрично по центру над таблицею. Слово “Таблиця”, її назву, а також заголовки граф таблиці починають з прописної літери, підзаголовки – з маленьких.

Таблицю доцільно розмістити на одній сторінці. Її можна перенести на наступну сторінку, якщо в таблиці містяться взаємопов'язані характеристики об'єкта дослідження. Тоді в правому верхньому кутку аркуша потрібно зауважити «Продовження табл.» і вказати її номер.

Наприклад,

Таблиця 2.5

Структура видатків закладу дошкільної освіти № 2 м. Вижниця
в 2019-2022 рр., % (розраховано за додатками В-Д)

КЕКВ	Назва групи видатків	2019 (факт)	2010 (факт)	2021 (факт)	2022 (план)
1	2	3	4	5	6
2110	Оплата праці	58,2	57,7	57,7	54,1
2120	Нарахування на заробітну плату	12,8	12,6	12,6	11,9
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	8,5	8,6	6,0	4,3
2220	Медикаменти	0,1	0,0	0,1	0,1
2230	Продукти харчування	11,7	11,6	13,3	14,9
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	0,3	0,3	0,1	0,3

- продовження на наступній сторінці:

Продовження табл. 2.5.

1	2	3	4	5	6
2250	Відрядження	0,0	0,0	0,1	0,0
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв, у тому числі:	8,4	9,2	10,1	10,7
2271	- оплата теплопостачання	5,6	5,8	7,1	7,3
2272	- оплата водопостачання та водовідведення	0,8	0,6	0,4	0,5
2273	- оплата електроенергії	2,0	2,8	2,6	2,9
3100	Придбання основного капіталу	-	-	-	3,7
Всього видатків		100,0	100,0	100,0	100,0

У заголовку чи самій таблиці потрібно обов'язково вказати одиниці виміру наведених показників.

Якщо в рядку таблиці з об'єктивних причин відсутня цифрова інформація, тоді в ньому потрібно поставити прочерк.

б) *рисунки*:

випускні кваліфікаційні роботи ілюструють за ретельно продуманим тематичним планом. Він повинен допомогти уникнути рисунків випадкових, пов'язаних з другорядними деталями тексту та

запобігти невиправданим пропускам рисунків до найважливіших питань.

Підпис під рисунком звичайно містить чотири основні елементи:

- назва графічного сюжету - позначають “Рис.”;

- порядковий номер рисунку - вказують арабськими цифрами без знака номера;

- тематичний заголовок рисунку - містить текст із лаконічною характеристикою зображеного;

- експлікацію - пояснює загальне найменування рисунку, але не замінює його. Експлікацію будують так: деталі рисунку позначають цифрами, які виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом.

Наприклад,

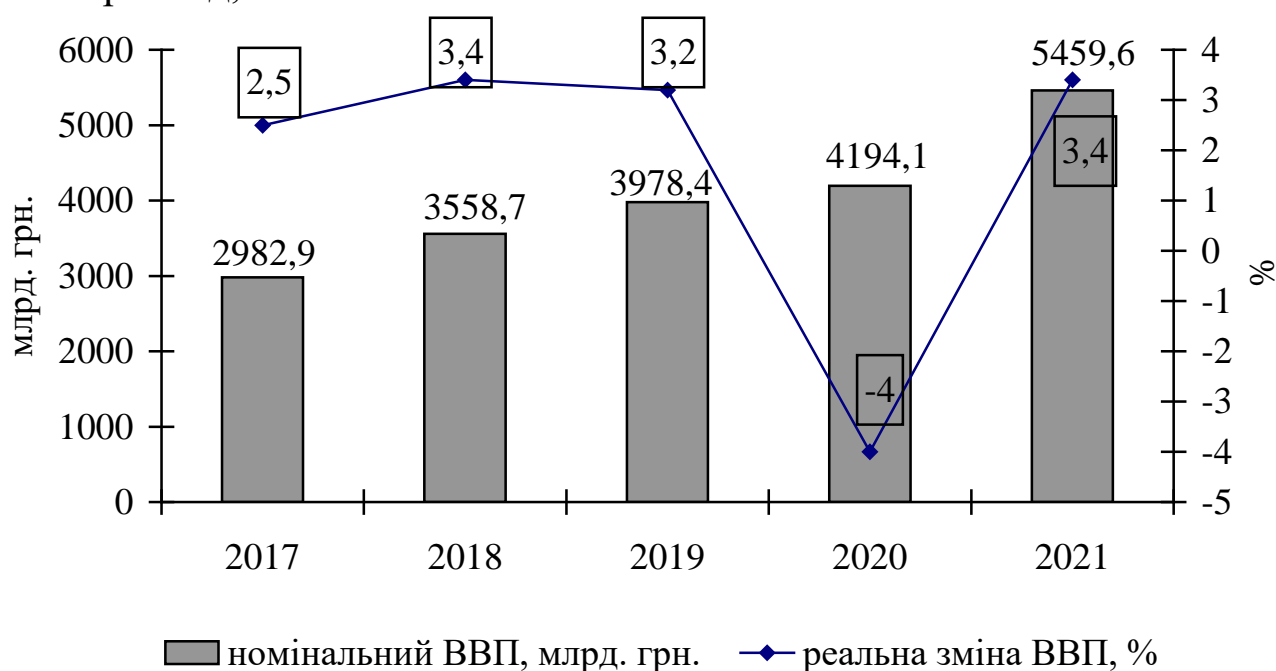

Рис. 2.1. Динаміка номінального та реального ВВП в Україні за 2017-2021 роки [24]

Назви рисунків розміщують після їхніх номерів.

Основні види рисунків у дипломних роботах:

а) схема - рисунок, який передає основну ідею якогось процесу та показує взаємозв'язок його головних елементів. При цьому використовують умовні позначення, а масштаб не зберігають;

б) діаграма – спосіб наочного зображення залежності між показниками. За допомогою діаграм аналізують масові дані. За формою побудови виокремлюють площинні (стовпчикові (стрічкові), секторні), лінійні й об'ємні діаграми;

в) графік – наочно відображає результати обробки числових даних. Також його використовують з метою аналізу отриманих показників. Графік містить геометричний образ (криві, точки тощо) та низку допоміжних елементів:

- загальний заголовок графіка;
- словесне пояснення умовних знаків і сенсу окремих елементів графічного образу;
- осі координат, шкалу із масштабами і числові сітки;
- числові дані, що доповнюють або уточнюють величину нанесених на графік показників.

Осі координат графіка викреслюють суцільними лініями. На кінцях координатних осей стрілок не ставлять. На координатних осях указують умовні позначення та розмірності відкладених величин у прийнятих скороченнях. На графіку треба писати лише умовні літерні позначення, прийняті у тексті. Написи, що стосуються кривих і точок, залишають тільки у тих випадках, коли їх небагато і вони є короткими. Багатослівні підписи замінюють цифрами, а розшифровку наводять у підрисунковому підпису.

Для посилання на рисунки варто використати або вираз у круглих дужках “(рис. 3.1.)”, або мовленнєвий зворот (наприклад, “...як це відображено на рис. 3.1.” чи “...як це видно з рис. 3.1.”).

2.4.4. Правила подання формул

Використання формул потребує від автора дотримання певних правил:

1) найбільші, зокрема довгі й громіздкі, формули розміщують на окремих рядках; невеликі й нескладні формули (без самостійного значення) вписують у середині рядків тексту;

2) тлумачення символів і коефіцієнтів подають під формулою (див. «Правила нумерування формул», с. 22) в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Пояснення кожного символу й коефіцієнта записують з нового рядка;

3) перший рядок пояснень починають зі слова “де”, не використовуючи двокрапку;

4) формула - рівноправний елемент речення. Тому в тексті перед формулами та після них розділові знаки ставлять згідно з правилами пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять тільки у випадках, передбачених правилами пунктуації:

- а) формулі в тексті передує узагальнююче слово;

б) побудова тексту, що передує формулі, вимагає двокрапки.

Між формулами, які в тексті йдуть одна за одною, можуть бути кома або крапка з комою.

2.4.5. Правила цитування та посилання на використані джерела

Дотримання правил цитування – це запорука успішного проходження перевірки випускної кваліфікаційної роботи студента на оригінальність (антиплагіат). Тому всі наведені у випускній кваліфікаційній роботі цитати (прямі висловлювання інших авторів) і цифровий матеріал потрібно супроводити точними посиланнями на відповідні, використані студентом, джерела.

Наведені дослівно цитати потрібно взяти в лапки. Якщо студент передає текст не дослівно, а власними словами, обов'язково потрібно зберегти його зміст. Після закінчення цитати, приведенного тексту або цифрової інформації в квадратних дужках необхідно вказати порядковий номер джерела у списку використаних джерел, далі через кому – сторінка джерела, де вміщена цитата.

Наприклад,

Практика довела правильність твердження Тернера Е. про те, що: «Будь-які вигоди від потоків капіталу залежать від їх типу та напрямків використання» [47, с. 238].

Наведене посилання [47, с. 238] означає, що цитату взято з наукової праці Тернера Е. - джерела, зазначеного в списку літератури під номером 47 на сторінці 238. При використанні кількох джерел, їх відокремлюють крапкою з комою, наприклад [14, с. 76; 36, с. 29].

2.4.6. Оформлення списку використаних джерел (бібліографії)

Бібліографія у випускній кваліфікаційній роботі - це перелік усіх джерел, використаних студентом при проведенні дослідження. В списку спочатку наводять джерела, видані українською, потім - іноземними мовами. Дані про видання іноземною мовою (автор (автори) роботи, її назва тощо) подають мовою оригіналу (без перекладу українською мовою).

Бібліографію розміщують в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків використаних джерел. Її формують згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне

посилання. Загальні положення та правила складання». Проміжки між знаками та елементами опису обов'язкові.

Зразок оформлення джерел наведено у додатку Ж.

2.4.7. Правила оформлення додатків

Кожен додаток починають з нової сторінки.

Зверху справа слід зазначити малими літерами з першої прописної літери слово «Додаток» і прописну літеру, яка його позначає. Для позначення додатків послідовно використовують прописні літери української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Єдиний у випускній кваліфікаційній роботі додаток позначають як «Додаток А».

За потреби, текст додатка можна поділити на окремі складові. Їх необхідно пронумерувати в межах такого додатка. Наприклад, додаток ДЗ.

Додаток можна розмістити на кількох сторінках. Тоді, починаючи з другої сторінки, потрібно вказати на продовження додатка, зазначивши це зверху справа сторінки. Наприклад, «Продовження Додатка А».

Додаток повинен мати заголовок. Його пишуть малими літерами з першої прописної та розташовують угорі сторінки, симетрично відносно тексту.

Наприклад,

Додаток А

Результати розміщення державних цінних паперів України протягом 2021 року

Додатки розміщують на сторінках, наступних після списку використаних джерел, у прядку появи посилань на них у тексті випускної кваліфікаційної роботи.

2.5. Рецензування випускної кваліфікаційної роботи

Відповідно до індивідуального завдання, студент зобов'язаний подати науковому керівнику готову кваліфікаційну роботу, оформлену відповідно до методичних вимог (але не переплетену) і підписану автором на її титульній сторінці.

Науковий керівник дає письмовий відгук, у якому відзначає таке:

- актуальність роботи;
- теоретичний рівень і практичне значення роботи;

- глибину розробки теми, правильність і обґрунтованість висновків;

- самостійність роботи студента над темою дослідження;

- ступінь підготовки студента до практичної діяльності.

Відгук повинен містити характеристику кожного розділу виконаної роботи, а також висновок наукового керівника про можливість допуску студента до захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Увага!

Випускна кваліфікаційна робота може бути недопущена до захисту, якщо науковий керівник на попередніх засіданнях кафедри висловлював зауваження щодо її написання, а саме:

- робота не відповідає індивідуальному завданню та плану з погляду змісту, повноти, обсягу, структури, використання фактологічних і цифрових даних, передбачених завданням;
- недотримані правила оформлення роботи;
- у роботі виявлений запозичений текст без відповідних посилань, тобто плагіат.

Випускну кваліфікаційну роботу, яка не відповідає вимогам, повертають автору на доопрацювання.

При неможливості доопрацювання роботи в межах установленого строку кафедра фінансів і кредиту ухвалює рішення про недопущення випускної кваліфікаційної роботи до захисту в поточному навчальному році.

За кафедрою залишається право скасувати рішення наукового керівника та відправити роботу на перерецензування в інший вищий навчальний (науковий) заклад аналогічного профілю. Рішення затверджується деканом економічного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича.

При позитивному відгуку наукового керівника випускну кваліфікаційну роботу допускають до рецензування.

Зовнішніми рецензентами випускної кваліфікаційної роботи призначають спеціалістів підприємства, установи чи організації, на матеріалах яких проведено бакалаврське дослідження. Вони повинні бути фахівцями з напрямку, що є об'єктом дослідження роботи. Випускну кваліфікаційну роботу, виконану на замовлення, рецензують спеціалісти відповідного підприємства (установи,

організації) - замовника. В окремих випадках кафедра фінансів і кредиту може призначити зовнішнім рецензентом викладача (професора, доцента іншої кафедри) – фахівця за проблематикою дослідження, проведеного автором випускної кваліфікаційної роботи.

Внутрішнього рецензента випускної кваліфікаційної роботи призначає кафедра зі складу її штатних працівників.

Автори внутрішньої та зовнішньої рецензій на випускну кваліфікаційну роботу формулюють її текст у довільній формі. При цьому бажаний акцент на такі аспекти роботи, як:

- актуальність теми рецензованого наукового дослідження;
- позитивні сторони випускної кваліфікаційної роботи;
- недоліки, виявлені в ході рецензування роботи;
- загальний висновок щодо відповідності випускної кваліфікаційної роботи методичним вимогам вищої школи (внутрішня рецензія) або рівня кваліфікації її автора.

Обов'язковою вимогою щодо тексту рецензії є вказівка посади й місця роботи рецензента, а також підтвердження його підпису “мокрою” печаткою відповідної установи, організації чи підприємства.

2.6. Перевірка випускної кваліфікаційної роботи на оригінальність (академічний плагіат)

Випускні кваліфікаційні роботи здобувачів освітньої програми “Фінанси, банківська справа та страхування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти підлягають перевірці на оригінальність (академічний плагіат). Її мета - поліпшити якість освітнього процесу та забезпечити дотримання *правил академічної доброчесності*, що є обов'язковою вимогою фахової підготовки майбутніх бакалаврів фінансів, банківської справи та страхування. Порядок дотримання визначених Законом України “Про освіту” етичних принципів і правил деталізовано внутрішніми документами ЧНУ імені Юрія Федьковича (Положенням про виявлення та запобігання плагіату, Положенням про процедуру впровадження антиплагіатної системи). Згідно з ними автор випускної кваліфікаційної роботи зобов'язаний:

- самостійно провести бакалаврське дослідження;
- послатися на всі джерела інформації, з яких використано ідеї, твердження або відомості;

- надати достовірну інформацію про використані джерела даних, застосовану методику та отримані результати дослідження.

Порада студенту

У процесі бакалаврського дослідження та оформлення його результатів:

- уникайте академічного плагіату, самоплагіату, а також фабрикації та фальсифікації даних;
- дотримуйтеся правил цитування та посилання на використані джерела (див. пп. 2.4.5.).

Студент може самостійно перевірити роботу на оригінальність, використовуючи доступні, в тому числі безкоштовні, он-лайн ресурси. Проте результати такої перевірки мають тільки інформативний характер.

Офіційна перевірка випускних кваліфікаційних робіт на оригінальність (академічний плагіат) проходить у встановлений кафедрою фінансів і кредиту термін, але не пізніше ніж за два тижні до дати їх захисту. Процедура перевірки включає такі етапи:

1) отримання студентом від наукового керівника дозволу на проходження перевірки на оригінальність (академічний плагіат) в інтернет-системі UNICHECK;

2) надсилання схваленого науковим керівником основного тексту випускної кваліфікаційної роботи (тексту без титульної сторінки, анотацій, списку використаних джерел і додатків) на корпоративну електронну пошту особи, уповноваженої кафедрою;

3) отримання експертного висновку і загального звіту про оригінальність випускної кваліфікаційної роботи. У разі незгоди з отриманим висновком студент має право впродовж наступного після одержання результатів перевірки дня подати апеляцію на ім'я декана економічного факультету.

За результатами перевірки на оригінальність (академічний плагіат) випускна кваліфікаційна робота може бути допущена до захисту при дотриманні таких вимог:

1) показник схожості (тобто некоректних запозичень – плагіату, самоплагіату) – не більше 20% обсягу роботи;

2) показник некоректних запозичень з одного джерела – менше 5% обсягу роботи;

3) показник цитування – у межах від 10% до 20% обсягу роботи;

4) показник вилучення (тобто часто вживаних фраз, які включають до 10 слів) – не більше 20% обсягу роботи;

5) відсутність модифікацій – індикатора можливих цілеспрямованих змін при редагуванні та форматуванні тексту роботи, що може вказувати на академічний плагіат.

Недотримання зазначених вимог має наслідком ухвалення кафедрою фінансів і кредиту окремого рішення про допуск чи недопуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту та її направлення на доопрацювання.

2.7. Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи

Кафедра за окремим графіком проводить попередній захист випускних кваліфікаційних робіт. У визначені графіком терміни студент повинен подати на кафедру випускну кваліфікаційну роботу, підписану автором і науковим керівником, а також такі документи:

1. Письмовий відгук наукового керівника.
2. Внутрішня рецензія.
3. Зовнішня рецензія.
4. Замовлення (клопотання) на виконання бакалаврського дослідження.

Для попереднього захисту випускної кваліфікаційної роботи студенту необхідно підготувати коротку (на 3-4 хвилини) доповідь про основні результати проведеного дослідження.

На засіданні кафедри розглядається інформація щодо стану готовності випускної кваліфікаційної роботи до захисту.

Увага!

До захисту роботи можуть бути допущені студенти, які:

- а) відповідно до індивідуального навчального плану, не мають академічної заборгованості;
- б) своєчасно, відповідно до методичних вимог підготували й подали на кафедру з усіма супровідними документами випускну кваліфікаційну роботу;
- в) успішно пройшли попередній захист роботи.

Рішенням кафедри фінансів і кредиту надається допуск до захисту випускної кваліфікаційної роботи. Щодо прийнятого рішення робиться відмітка на титульній сторінці роботи (ставиться підпис завідувача кафедри).

2.8. Підготовка виступу (презентації) для представлення результатів проведеного наукового дослідження

До захисту випускної кваліфікаційної роботи студент зобов'язаний підготувати коротку (до 10 хвилин) доповідь (презентацію). У ній рекомендується зазначити таке:

1. Актуальність обраної теми.
2. Мета проведення бакалаврського дослідження.
3. Об'єкт і предмет дослідження.
4. Основні завдання роботи та способи їх виконання.

Доповідь доцільно підсилити ілюстративним матеріалом – таблицями, рисунками, пояснюючи їхній зміст членам ЕК і слухачам захисту. Ілюстративний матеріал може бути поданий у паперовому варіанті або у формі презентації за допомогою програмного забезпечення. В останньому випадку студент повинен попередити секретаря ЕК про необхідність використання під час захисту випускної кваліфікаційної роботи відповідних технічних засобів.

Порада студенту

1. У доповіді розкрийте основний зміст роботи, приділивши увагу двом-трьом вузловим питанням, за такою схемою:

- сучасний стан об'єкта та предмета дослідження, зокрема, недоліки, виявлені в ході дослідження;
- заходи, що пропонуються для усунення недоліків і посилення впливу позитивних факторів;
- вірогідна ефективність пропонованих рекомендацій.

2. Для того, щоб Ваша доповідь була успішною:

- фінансово-грамотно та з професійною компетентністю розповідайте про результати власного дослідження;
- виступайте впевнено; користуйтеся текстом доповіді тільки в разі необхідності;
- під час виступу користуйтеся короткими фразами та реченнями; цифрові дані округлюйте (наприклад, “близько десяти мільйонів”, “понад вісім тисяч”, “майже три відсотки” тощо);
- дотримуйтеся регламенту.

3. Заздалегідь проведіть репетицію власного виступу, особливу увагу звернувши на його тривалість, гучність голосу і темп мови, а також свої психофізіологічні відчуття.

2.9. Захист роботи

Для захисту випускної кваліфікаційної роботи студент повинен надати секретарю ЕК:

а) оригінал роботи;

б) комплект супроводжуючих, не підшитих до роботи, документів, а саме:

- замовлення (клопотання) на виконання роботи,
- індивідуальне завдання на виконання роботи,
- відгук наукового керівника,
- внутрішню рецензію;
- зовнішню рецензію;

Також студент повинен надіслати на корпоративну електронну пошту секретаря ЕК файл з текстом роботи, записаним у форматі pdf. Назва файлу латинськими літерами повинна включати вставку “econ_” та прізвище автора випускної кваліфікаційної роботи, наприклад, “econ_petrenko.pdf”.

Захист дипломних робіт відбувається на відкритому (публічному) засіданні ЕК.

Процедура захисту випускної кваліфікаційної роботи:

1. Представлення студента та його роботи головою ЕК.
2. Доповідь (презентація) студента.
3. Питання членів ЕК та відповіді студента на них.
4. Оголошення відгуку наукового керівника та рецензій на випускну кваліфікаційну роботу.
5. Відповіді студента на зауваження наукового керівника та рецензентів.
6. Виступ наукового керівника (факультативно).
7. Завершальний виступ студента (факультативно).

Після захисту випускна кваліфікаційна робота комплексно оцінюється на закритому засіданні ЕК. При цьому враховується її якість, відгуки наукового керівника та рецензентів, змістовність доповіді та відповідей на питання. Вирішальне значення має результат публічного захисту.

Позитивна оцінка ЕК прилюдного захисту випускної кваліфікаційної роботи свідчить про відповідність автора критеріям професійної підготовки. Вона служить підставою для присвоєння випускнику кваліфікації бакалавра фінансів, банківської справи та страхування.

Для оголошення рішення ЕК запрошуються студенти та інші присутні на захисті особи.

Авторів особливо змістовних, теоретично та практично цінних випускних кваліфікаційних робіт ЕК має право рекомендувати для продовження навчання в магістратурі.

У разі негативної оцінки результатів захисту випускник має право на повторний захист цієї випускної кваліфікаційної роботи (переробленої та доповненої) або іншої теми бакалаврського дослідження протягом трьох наступних навчальних років.

Незахищена випускна кваліфікаційна робота повертається автору.

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Фінансова система України: стан і перспективи її розвитку.
2. Фінансова політика України в сфері державно-приватного партнерства.
3. Фінансові аспекти стимулювання праці у воєнний та післявоєнний періоди.
4. Структурна перебудова національної економіки та роль фінансів у її забезпеченні.
5. Вплив фінансів на ресурсозбереження.
6. Фінансове планування домогосподарств: особливості та роль у підвищенні рівня та якості життя населення.
7. Розвиток малого бізнесу та його вплив на фінанси домогосподарств.
8. Фінансова безпека домогосподарств в Україні.
9. Особливості роботи банківського та небанківського сектору України з домогосподарствами.
10. Фінансові ресурси підприємств, їх формування та використання в сучасних умовах господарювання.
11. Формування та використання фінансових ресурсів у малому бізнесі.
12. Фінансові резерви та їх місце в розвитку вітчизняної економіки.
13. Фінансовий механізм підприємства в сучасних умовах.
14. Самофінансування підприємств в сучасних умовах господарювання.
15. Грошові надходження та їх значення у фінансово-господарській діяльності підприємства.
16. Дохід підприємства, його економічний зміст, напрямки збільшення.
17. Амортизаційна політика суб'єктів господарювання.
18. Прибуток підприємства, його роль, формування та шляхи збільшення.
19. Джерела формування та напрями використання капіталу підприємства.
20. Основний капітал підприємства, його формування та використання.
21. Оборотний капітал підприємства: формування та використання.
22. Фінансування основних засобів і нематеріальних активів суб'єктів господарювання.
23. Бюджет доходів і витрат підприємства та напрямки його оптимізації.
24. Операційні бюджети в системі бюджетування підприємства.
25. Проблеми виконання бюджетів підприємства в умовах військового стану.
26. Роль бюджетування у забезпеченні фінансової стабільності підприємства.
27. Бюджетування суб'єкта господарювання як передумова його фінансово-економічної безпеки.

28. Структуризація підприємства для цілей бюджетування у воєнний та післявоєнний періоди.
29. Інтегрування системи бюджетування в єдину систему управління фінансами.
30. Формування фінансового плану в умовах соціально-економічної нестабільності.
31. Планування потреби підприємства в обігових коштах як необхідна умова його розвитку.
32. Фінансовий контролінг у системі планування діяльності суб'єкта господарювання.
33. Фінансова стійкість підприємства, її оцінка та напрямки забезпечення.
34. Фінансовий стан суб'єкта господарювання, напрямки його поліпшення.
35. Санація як метод стабілізації фінансового стану підприємств.
36. Фінансове забезпечення як складова інфраструктури бізнесу.
37. Роль фінансового аналізу в сучасних умовах діяльності промислового підприємства.
38. Забезпечення ефективності функціонування підприємств в умовах невизначеності.
39. Платоспроможність і ліквідність підприємства: оцінка та шляхи підвищення.
40. Фінансові аспекти приватизації державних (комунальних) підприємств.
41. Фінансові аспекти реструктуризації суб'єктів господарювання в регіоні.
42. Фінанси акціонерних товариств в умовах невизначеності.
43. Фінансування інвестиційного проекту та розробка його бюджету.
44. Інвестиційна привабливість підприємства в сучасних умовах.
45. Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання в умовах невизначеності.
46. Реальне інвестування вітчизняних підприємств у воєнний та післявоєнний періоди.
47. Інвестиційні ресурси території: суть, джерела формування та напрямки використання.
48. Дивідендна політика на підприємстві.
49. Фінанси установ невиробничої сфери.
50. Фінанси громадських організацій.
51. Сучасний стан і перспективи розвитку державної фінансової політики.
52. Податок як основний фінансовий інструмент держави.
53. Податкова система України, стан і напрямки розвитку в сучасних умовах.
54. Податок на доходи фізичних осіб як джерело доходів місцевих бюджетів.

55. Оподаткування доходів громадян від підприємницької діяльності.
56. Непряме оподаткування: чинний механізм і перспективи його розвитку в Україні.
57. Оподаткування споживання як метод формування доходів держави.
58. Податок на додану вартість, його роль у формуванні доходів державного бюджету України.
59. Акцизний податок як специфічний податок на споживання.
60. Особливості спрощеної системи оподаткування доходів фізичних і юридичних осіб.
61. Роль рентних платежів у забезпеченні ресурсозбереження та наповненості державного бюджету України.
62. Місцеві податки та збори, їх роль у формуванні фінансової основи органів самоврядування.
63. Майнове оподаткування, стан і напрямки розвитку в Україні.
64. Сучасний стан і перспективи податкового регулювання діяльності малого підприємництва в Україні.
65. Оцінка податкового потенціалу території.
66. Аналіз та прогнозування податкових надходжень бюджету країни.
67. Державна податкова служба України в системі суб'єктів реалізації фінансової політики держави.
68. Державний бюджет як складова системи фінансових ресурсів держави.
69. Доходи Державного бюджету України: проблематика формування.
70. Доходи місцевих бюджетів України: проблематика формування.
71. Видатки Державного бюджету України: стан і напрямки оптимізації структури.
72. Видатки місцевих бюджетів України: стан і напрямки оптимізації структури.
73. Роль фінансів у розвитку соціальної сфери у воєнний та післявоєнний періоди.
74. Бюджетне забезпечення розвитку соціальної сфери в Україні.
75. Роль державного бюджету у виконанні програм соціального захисту населення.
76. Видатки бюджету на забезпечення розвитку соціально-культурної сфери.
77. Соціальна спрямованість видаткової частини місцевих бюджетів.
78. Система фінансування вищої освіти: стан, проблеми та перспективи розвитку.
79. Державні програми розвитку малого підприємництва в Україні.
80. Фінансові аспекти охорони довкілля України.
81. Фінансове забезпечення територіальної громади як основа розвитку місцевого самоврядування.
82. Місцеві бюджети як інститут місцевих фінансів в Україні.

83. Роль місцевих бюджетів у реалізації державної фінансової політики.
84. Бюджет і його роль в економічному та соціальному розвитку території.
85. Фінансове забезпечення розвитку місцевого господарства.
86. Вплив бюджетної децентралізації на формування місцевих бюджетів.
87. Бюджет участі як дієвий інструмент розвитку територіальних громад.
88. Бюджетна безпека України: стан і напрямки посилення в сучасних умовах.
89. Система казначейського обслуговування касового виконання державного бюджету України: стан і напрямки вдосконалення.
90. Система фінансування соціального захисту населення: стан і напрямки розвитку в Україні.
91. Соціальне страхування в системі ринкових відносин.
92. Пенсійний фонд України, стан його формування та використання.
93. Фонд соціального страхування на випадок безробіття, стан його формування та використання.
94. Фонд соціального страхування, стан його формування та використання.
95. Публічні закупівлі як система ефективного використання бюджетних ресурсів.
96. Публічні закупівлі в Україні: механізм здійснення та напрямки його вдосконалення.
97. Електронна система публічних закупівель в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку.
98. Фінансовий ринок та його роль у розвитку фінансової системи держави.
99. Інфраструктура фінансового ринку: стан і напрямки розвитку в Україні.
100. Грошовий ринок: стан і напрямки розвитку в Україні.
101. Фондовий ринок, стан і напрямки розвитку в Україні.
102. Розвиток валютного ринку в Україні, проблеми та перспективи.
103. Страхування та його роль у розвитку фінансової системи держави.
104. Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів: стан і перспективи розвитку в Україні.
105. Страхування ризиків господарюючих суб'єктів: стан і перспективи розвитку в Україні.
106. Страхування відповідальності: стан і перспективи розвитку в Україні.
107. Перестрахування в Україні: стан і перспективи розвитку в Україні.
108. Регулювання та нагляд діяльності на ринку страхування: ключові аспекти та перспективи розвитку в Україні.
109. Фінанси страховика та напрямки їх активізації в умовах невизначеності.
110. Оцінка фінансової стійкості страхової компанії в сучасних умовах.

111. Резерви страховиків: склад, порядок формування та розміщення в умовах невизначеності.
112. Кредитні спілки та їх роль у розвитку вітчизняної економіки.
113. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України в період інтеграційних змін.
114. Проблематика діяльності банківських установ у воєнний і післявоєнний періоди.
115. Формування ресурсної бази банків України: перспективи та напрямки оптимізації.
116. Сучасні операції банків України.
117. Депозитні операції банків у воєнний і післявоєнний періоди.
118. Проблематика діяльності банківських установ на валютному ринку.
119. Основні напрямки кредитування в Україні: традиційні та нові види кредитних операцій.
120. Роль кредиту у фінансово-господарській діяльності підприємств.
121. Банківське кредитування малого та середнього бізнесу в Україні.
122. Розвиток споживчого банківського кредитування в Україні.
123. Інвестиційна діяльність банків в умовах невизначеності.
124. Організація розрахунково-касового обслуговування в банках: стан і напрямки поліпшення
125. Банківські безготівкові розрахунки: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
126. Системи дистанційного банківського обслуговування клієнтів.
127. Інтернет-банкінг: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку в Україні.
128. Сучасні Internet-технології у діяльності банківських установ.
129. FinTech інновації в діяльності банківських установ України.
130. Фінансова стійкість банку як необхідна умова його ефективного функціонування.
131. Регулювання грошового обігу в Україні та монетарна політика НБУ.
132. Інфляція в Україні: причини, наслідки, тенденції.
133. Фінансові методи та інструменти цифрової економіки.
134. Міжнародні фінансові потоки, їх роль у розвитку фінансової системи Української держави.

**ЗРАЗОК ЗАЯВИ ЩОДО ТЕМИ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Завідувачу кафедри фінансів і кредиту
Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича
проф. Нікіфорову П.О.

Хашука Петра Васильовича,
студента 4 курсу
денної форми навчання (група 472)
спеціальності “Фінанси, банківська
справа та страхування”
(моб. тел. 099-999999999)

Заява

Прошу дозволити написання випускної кваліфікаційної роботи на
тему “Фінансові ресурси господарського товариства” (на матеріалах
ТДВ “Трембіта”) під керівництвом к.е.н., доцента Марусяк Н.Л.

(дата)

(підпис)

**ЗРАЗОК ЗАМОВЛЕННЯ (КЛОПОТАННЯ) НА ВИКОНАННЯ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Завідувачу кафедри фінансів і кредиту
Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича
проф. Нікіфорову П. О.

Просимо дозволити Хащуку П.В., студенту 4 курсу спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування”, написання випускної кваліфікаційної роботи на тему “Фінансові ресурси господарського товариства” (на матеріалах ТДВ “Трембіта”).

Директор ТДВ “Трембіта”

С.О. Станкевич

ЗРАЗОК ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

Завдання на випускнну кваліфікаційну роботу Хащука Петра Васильовича

Тема роботи: “Фінансові ресурси господарського товариства”.

Тема затверджена наказом № ____ від _____ р.

Випускна кваліфікаційна робота виконується на матеріалах ТДВ “Трембіта”.

План роботи та строки подання розділів науковому керівнику:

№ розділу	Назва розділу	Термін виконання	Граничний строк подання
1.	Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства	січень-лютий _____ р.	1 березня __ р.
2.	Оцінка фінансових ресурсів ТДВ “Трембіта” за 2019-2022 роки	березень _____ р.	1 квітня __ р.
3.	Напрямки підвищення ефективності формування й використання фінансових ресурсів господарського товариства	квітень _____ р.	1 травня __ р.

Термін повного завершення, оформлення і подання на кафедру випускної кваліфікаційної роботи – __ травня ____ р.

Зав. кафедри
д.е.н., професор

П.О. Нікіфоров

Завдання видав науковий керівник
к.е.н., доцент

Н.Л. Марусяк

Завдання одержав студент

П.В. Хащук

_____
(дата)

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

econ _____-2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ**

**ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ГОСПОДАРСЬКОГО
ТОВАРИСТВА**

**Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)**

Виконав:

студент 4 курсу, групи 472-2,
денної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»

Хашук Петро Васильович _____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту
Марусяк Наталія Леонідівна

_____

*До захисту допущено
на засіданні кафедри
протокол № ____ від «__» травня 202__ р.
Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ проф. Нікіфоров П.О.*

Чернівці – 202__

ЗРАЗОК АНОТАЦІЙ

АНОТАЦІЯ

Хащук П.В. Фінансові ресурси господарського товариства. Рукопис. Дипломна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа і страхування. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 202__.

У дипломній бакалаврській роботі розкрито теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства, оцінено стан формування та використання фінансових ресурсів ТДВ “Трембіта” у 2019-2022 роках, обґрунтовано напрямки підвищення ефективності формування й використання фінансових ресурсів господарського товариства в сучасних умовах.

Ключові слова: господарське товариство, фінансові ресурси, джерела фінансових ресурсів, капітал, прибуток.

SUMMARY

... [переклад анотації англійською мовою].

Key words: ... [переклад ключових слів англійською мовою].

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання чужих ідей, результатів і текстів наукових досліджень мають посилання на відповідне джерело.

_____ П.В. Хащук

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антикризове управління національною економікою : монографія / Малий І.Й. та ін.; за заг. ред. І.Й. Малого. Київ : КНЕУ, 2017. 368 с.
2. Балабанов І.Т. Складові оцінки управління фінансовими ресурсами підприємств. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/tppe/ (дата звернення: 25.10.2022)
3. Бердар М.М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 5. С. 133-138.
4. Боярко І.М., Дехтяр Н.А., Дейнека О.В. Ефективність фінансів державного сектору економіки в системі управління соціально-економічним розвитком України : монографія. Суми : Університетська книга, 2012. 165 с.
5. Господарський кодекс України : закон України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15?find=1&text> (дата звернення: 22.10.2022)
6. Гроші в банку. Скільки проїв Укрексімбанк і чи є шанс перестати витрачати кошти платників податків на цю установу. *Бізнес*. URL: <https://nv.ua/ukr/biz/finance/ukreksimbank-chomu-derzhava-dokapitalizuyederzhbank-i-chi-povernutsya-groshi-novini-ukrajini-50114232.html> (дата звернення: 23.10.2022)
7. Демчук Н.І., Халатур С.М., Хідірян М.О. Теоретичні основи аналізу фінансового стану сільськогосподарських підприємств. *Економіка та суспільство*. 2017. 9. С. 396-400.
8. Державна служба статистики України : *офіційний сайт*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 23.10.2022)
9. Дропа Я.Б. Фінансові ресурси розвитку національної економіки України : дис. ... д-ра екон. наук 08.00.08 / Львів, 2017. 534 с.

10. Порядок здійснення витрат суб'єктами господарювання державного сектору економіки у разі незатвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку : постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовт. 2012 р. № 899. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-2012-%D0%BF> (дата звернення: 21.10.2022)
11. Частка державного сектору у складі економіки за 2019 рік : *Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства*. URL : <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=e95d2dc2-87d5-4286-b927-e116f3325978&title=CHastkaDerzhavnogoSektoruUSkladiEkonomikiZa2019-Rik&isSpecial=true> (дата звернення: 19.10.2022)
12. Seligman E.R.A. The income tax: a study of the history, theory, and practice of income taxation at home and abroad. The Lawbook Exchange, Ltd. 1914. URL : <https://goo.gl/bUJuAfa> (дата звернення: 15.10.2022)

Навчально-методичне видання

**ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

зі спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування”

Методичні рекомендації

Укладачі : *Бак Наталія Андріївна*
Нікіфоров Петро Опанасович (відповідальний за випуск)
Марусяк Наталія Леонідівна
Третьякова Олена Василівна

Літературний редактор   *О.В. Лукул*

Технічне редагування
та дизайн обкладинки   *О.М. Кудрінська*

Підписано до друку 25.10.2022. Формат 60 x 84/16.
Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 2,6.
Обл.-вид. арк. 2,8. Зам. Н-112.
Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.

